

באר אברהם

להפצת אור תורתו ותולדותיו
מבארו של הצדיק המופלא פועל הישועות
הרה"ק ר' אברהם מקנעהניטש
ברה"ק ר' יהודה צבי (השני) מסטרעטין (מנו"כ בעיר בודאפעשט)

על פי הבאר

מפורסם היה רבינו זי"ע בהיותו חכימא דיהודאי, ובחכמתו המרובה היה בפיו מענה לשון ראוי לכל מצב.

וכך מסופר. כאשר השתדכו חצרות בית צאנו ובית סטרעטין בפעם הראשונה, היה זה בנישואי הרה"ק ר' משה פנחס תאומים פרענקל בנו של הרה"ק ר' יהושע העשיל תאומים פרענקל זי"ע חתן הרה"ק משינאווא זי"ע עם הרבנית פעריל בתו של הרה"ק ר' יהודה צבי (השני) מסטרעטין ואחותו של רבינו זי"ע.

בעת השידוך עדיין היה הרה"ק משינאווא זי"ע בהאי עלמא ועל פיו נעשה, אך לפני זמן שמחת הנישואין כבר נסתלק.

החתונה נחגגה בעיר סטרעטין ברוב פאר והדר ולשמחה הופיעו בהדרם כל שאר בני ונכדי הרה"ק מצאנו זי"ע.

הרה"ק מגארליץ זי"ע, שנודע בחריפותו, גם כן השתתף בחתונה כדודו וקיננו של החתן, והיות ורבים מצדיקי בית סטרעטין הנהיגו עדות גדולות על אף היותם צעירים לימים, ובגלילות בית צאנו לא היו כ"כ מפורסמים, קנטר אותם הרה"ק מגארליץ בדברים ושאל כל אחד מהם שנכנס עם מקורביו "פון וואנעט קומט א רביל, א רביקע" (מהיכן מגיע רבי זה בלשון זלזול) וכדומה על זה הדרך.

רבינו שחס על כבוד אביו הק' המחותן ועל כבוד שאר בני משפחתו אמר לאביו ולאחיו "כשישאל אותי כבר אדע איך לענות אותו".

כשהגיע רבינו למולו שאל גם אותו הרה"ק מגארליץ מאין בא מר, השיבו רבינו "איך קום פון אזא פלאץ וואס איר ווילט נישט אויפ'ן מויל ארויף ברענגען" ולגי' אחרת "איך קום פון אזא פלאץ פון איר פארגעסט אז איר קומט אויך פון דאנעט" (אני בא ממקום שאינך חפץ לעלות על פיך, או ממקום שהנך חפץ לשכוח שגם אתה בא משם), ברמזו למאמר רבותינו "דע מאין באת".

כשמוע הרה"ק מגארליץ זי"ע את דברי רבינו שנאמרו מלב טהור ובכוונת אמת, הביץ ונתפעל מפקחותו והצדק בדבריו, ומייד נראתה על צורתו הק' יראת אלוקים, ושוב כיבד את רבינו הק' ובני משפחתו ביותרת הכבוד.

ולקח אזור וטבל במים איש טהור (נ, כה)

יש להבין מדוע סירס הכתוב לשוננו, הוה ליה לומר "ולקח איש טהור אזור וטבל במים",

ופירש הרה"ק ר' אורי מראהטין, יש לומר שבא הכתוב ללמדנו איזה דרך ישכון אור להיכנס למעלת הטהרה ולהתקרא איש טהור. ואמר ולקח אזור – שיקח לעצמו את מידת הענווה והשפלות ויקטין עצמו כאזור, וטבל במים – ויטבול במעיין התורה הקדושה שנקראת מים וכמאמרם ז"ל (ב"ק פב, א) "אין מים אלא תורה", ואז על ידי מעלת התורה כשהיא משולבת במידת הענווה יתקרא איש טהור.

*

ועל זו הדרך פי' הרה"ק ר' יהודה צבי מסטרעטין את דברי המשנה (אבות ב, א) "יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ", היינו שמעלת לימוד התורה הק' יפה כשמנהיג עצמו בדרכה של הארץ, שהאדמה מוציאה כל מיני פירות טובים ואילנות טובות ואף אבנים טובות ויקרות ועם כל זה אינה מתגאה אלא הכל דורכין עליה, וכשנוהג האדם כן ולומד תורה מתוך ענווה, אזי יפה ויאה היא.

*

ונכדס רבינו ר' אברהם מקנעהניטש דיבר בקדשו לפרש את מאמר רז"ל (פי' רש"י שמות יב, א) נתקשה משה על מולד הלבנה וכו' ואמר לו כזה ראה וקדש.

ופי' רבינו דהנה אמרו רבותינו (פרי י) שישראל נמשלו ללבנה ולכוכבים, היינו כמו שהכוכבים נראים לעינינו קטנים ביותר ובאמת יש מהם שגדולים כעולם מלא, כן מעלת נשמות בני ישראל שגבה מאוד אך לעינינו אינה ניכרת.

וזה הכוונה נתקשה משה על מולד הלבנה, שהוקשה בעיניו שכלל ישראל שנמשלו ללבנה תהיה מעלתם מכוסה מעיני בשר ולא יכירו רום גדלותם, ואמר לו השי"ת כזה ראה וקדש – שדווקא שפלותם היא הנותנת לקדשם ולטהרם להיות גדולים ורמים באמת.

(דגל מחנה יהודה)

מבאר הישועות

מספר מוה"ר נ.א. הי"ו:

לפני תקופה עמדת לפני רכישת דירה למגורים, והיו לי כמה עיכובים גדולים כפי ששכיח לפעמים במקרים אלו.

ראשית כל היה לי דין דברים בנוגע לפינוי הדירה היות והדייר שגר שם כרגע הוא בעל שמחה, וגם לא מצא דירה אחרת פנויה בתאריך שאני צריך את הדירה וכדומה.

בנוסף הייתי צריך לרכוש את כל הרהיטים לדירה ולא מצאתי מי שיעשה זאת בזמן הקצר הזה עד לכניסתי לדירה ובמחיר טוב.

היות ואני מהקוראים את הגליון ונהנים ממנו מידי שבוע בשבוע ראיתי את כל סיפורי הישועות שנושעו אלו שהשתטחו על ציון רבינו וגם לרבות אלו שתרמו להפצת דברי תורתו ואלו שתרמו להוצאות ציונו הק' וכו'.

לנסוע כרגע לא היה שייך אצלי ולכן גמרתי אומר לנדב הוצאות גליון אחד הזכות רבינו תעמוד לי שיליך וישר בעדי לסייעתא דשמיא מרובה.

למעשה אף אני נפלאתי מאוד לראות, שתיכף ביום א' אחר השבת שנדבתי את ההוצאות התקשר אליי הדייר שמתגורר בדירה וסיכם עמי באורך רוח מתי יצא מהדירה ומתי אפשר להתחיל בעבודות שם, ומייד לאחריו התקשר אליי באורח פלא ממש ידיד שעובד לפרנסתו בחנות רהיטים וסידר לי הזמנה במהירות ובמחיר זול בהרבה ממה שדרשו אחרים.

רבינו נסמן בכה"ח הארטאדאקסי בכודא.
לתועלת הנוסעים כתובת הציון היא:
Csörsz u. 55, 1124 Budapest
בשביל המרכז בצד ימין קברו של הגאון רבי
קאפיל רייך אב"ד בודאפעשט, בהמשך
בשורה יותר פנימית מצד ימין קבר רבינו.

הננו להודיע שבימים אלו מתארגנת קבוצה
לנסיעה ביום ההילולא קדישא - כ"ח בתמוז
הבעל"ש למקום מנוחת קדשו של רבינו זי"ע
בעיר בודאפעשט זי"ו.
(גם יד"ק של בעל הישמח משה זי"ע חל
ביום זה ואפשר לשלב עם נסיעה לעיר אוהעל)
ליתר פרטים ולהזכרת שמות על ציון הקודש
ביד"ד, וכן לתרומות והנצחות והשתתפות
בהוצאות, נא לפנות לאימעייל המערכת.

הוצאות הגליון נתנדב
ע"י מוה"ר י.פ. הי"ו

לסייעתא דשמיא מרובה ופרנסה בהרחבה גדולה
זכות רבינו תעמוד לו להיוושע בכל מילי דמיטב

באר המעשיות

"עלי באר ענו לה" (כא, יז)

איש צדיק היה בעיר קאלוב ושמו רבי יעקב פיש. רבי יעקב היה גביר מפורסם וראש הקהל בקאלוב. בהיותו כבר ז' שנים נתברך בשתי ידיים מאת הבעש"ט הק' שהיה דודו (או דודו זקינו) בהאי לישנא "איר זאלט זיך מערן ווי פיש און לעבן ווי לאנג איר ווילט" (שיתרבה כמו דגים ויחיה ככל שירצה).

אכן נתקיימה בו ברכת צדיק וזכה לאריכות ימים מופלגת עד קי"ג שנים בבריות גופא ונהורא מעליא. הון רב היה מפזר לצרכי צדקה וכל צדיקי הדור נתאכסנו אצלו, ורבי יעקב שהיה בעל השגה היה בודקם ואם נוכח שבעלי רוח הקודש הם היה רושםם על פנקסו ונתקבצו לכדי מאה ועשרים בעלי רוח הקודש.

ביותר נתפרסם בהיותו הגבר אשר בחכמתו הביא את הרה"ק מקאלוב זי"ע לקבל על עצמו את נזר הרבנות בקאלוב אחר שהתאכסן הרה"ק בביתו במשך י"א שבועות רצופות, ובעיניו הצופיות ראה אצל הרה"ק דברים נפלאים. וכשרצה הרה"ק לנסוע משם אמר לו ר' יעקב שרוצה לקבלו לרב ואב"ד בעיר ושיהיה להם למורה דרך אך הרה"ק לא הסכים לקבל עליו את עול הרבנות אמר לו ר' יעקב א"כ אתבע ממעלת כבודכם לשלם לי את הוצאות האש"ל שקיבלתם בביתי במשך י"א השבועות הללו ופריעת בעל חוב מצווה ומהיכן תטלו הדמים לכך, וכך הפציר בו באופנים שונים עד שענד הרה"ק את נזר הרבנות עטרה לראשו, ומאז היה רבי יעקב לאיש סודו ויד ימינו.

שנה אחת קודם כל נדרי לעת ערב, שכל העם היו עומדים מלובשים בקיטל לבן ומעוטפים בטליתם ואומרים תפלת זכה בבכיה גדולה, קרא הרה"ק מקאלוב לרבי יעקב פיש, ואמר לו: "רבי יעקב שפאנט איין א וואגן וועל איך פארן שפאצירן" (רתום את העגלה ונסע לטייל). התפלא רבי יעקב מאוד על רצון רבינו לנסוע על העגלה ולטייל בעת נעלה כזו, ועם כל זה לא אמר לו מאומה, בידועו היטב את דרכי רבו הטמירות.

תיכף שלח לביתו והביאו עגלה רתומה, ונסעו שניהם יחד חוץ לעיר אל שדותיו של רבי יעקב, עד שהגיעו למקווה מים. רבי יעקב תמה בפליאה גדולה כי הכיר את שדותיו היטב ומעולם לא ראה או ידע שנמצא שם מים. הרה"ק מקאלוב ביקשו להעמיד העגלה במקום ההוא ופשט את בגדיו במהירות גדול ברגע אחת, וטבל את עצמו הרבה פעמים. ורבי יעקב עמד והשתומם על מחזה זה ולא ידע מה לעשות כי השמש עמדה לשקוע וכל העם מצפים בבית הכנסת, ובין כך ובין כך לבש הרה"ק מקאלוב את בגדיו, ונסעו תיכף לבית הכנסת, ועמד להתפלל לפני העמוד.

ולהרב רבי יעקב היתה פליאה גדולה על מעשה זה, בידועו שמעולם לא היה מים שם באותו מקום בשדות שלו, שכל אחד מכיר את שלו, והיה נשגב מבינתו מדוע חפץ הרבי לטבול שוב בזמן נשגב זה.

תיכף במוצאי יום כיפור רתם עגלתו ונסע על שדהו, ויגע למצוא את מקום המים, אך לא היה עוד מים באף מקום משדותיו. נכנס תיכף אל הקודש פנימה, ושאל את הרה"ק באמרו: "רבינו, מעולם איני שואל אתכם על עניינים שלכם, רק עתה אני מבקשכם לבאר לי הענין הפלאי מהמים האלה". הביט בו הצדיק בעיניו והשיב לו: "רבי יעקב האט קיין שכל געהאט זיך אויך טובל צו זיין, בארה של מרים איז דעמאלט דורך געגאנגען, האב איך מיך טובל געווען" (לא היה לרבי יעקב שכל גם לטבול אחריי. בארה של מרים חלפה שם באותה שעה על כן טבלתי).